

De dood aan het woord op Hortus Festival nieuwe stijl

14/6/2018 | *De Dood spreekt* is het thema van de vijftiende editie van het Hortus Festival. Tegelijkertijd krijgt Neerlands groenste zomerfestival voor kamermuziek nieuw leven ingeblazen dankzij een geheel nieuwe opzet. Niet meer zes weken lang één avondconcert per week maar hele festivaldagen met gratis mini-optredens, een componeerworkshop voor kinderen en zowel een middag- als avondconcert. Het Hortus Festival vindt plaats van 25 juli t/m 11 augustus in de oranjerieën en palmenkassen van Hortus Botanicus in Amsterdam, de Oude Hortus in Utrecht, Hortus Botanicus in Leiden, het Belmonte Arboretum in Wageningen en dit jaar voor het eerst ook in de Zweedse Kerk in Rotterdam, het godshuis met misschien wel de mooiste en grootste tuin van de Maasstad.

“De dood is al eeuwenlang een grote inspiratiebron voor zoveel componisten”, zegt pianist en dirigent Maarten van Veen, artistiek leider van het Hortus Festival. “En volgens de Duitse filosoof Schopenhauer kunnen we door de muziek die zij schreven de essentie van het leven doorgronden. Maar vertelt die muziek ons ook iets over de eindigheid van ons bestaan? Jazeker, en daarom laat het Hortus Festival deze zomer drie weken lang de dood aan het woord door de prachtige muziek van onder meer Schubert, Messiaen en Rachmaninov.”

Het festivalthema is ontleend aan de theatrale compositie *death speaks* van de Amerikaanse componist David Lang, dat door het DoelenEnsemble en sopraan Nicole Jordan zal worden uitgevoerd. Lang verzamelde alle passages waarin de dood spreekt in de liederen van Schubert en schreef op basis daarvan deze indringende en raadselachtige liedcyclus. Een betoverend werk, waarin Schubert nooit ver weg is.

Ontroostbaar

Het Berlage Saxophone Quartet speelt het *Achtste Strijkkwartet* van Sjostakovitsj. De Rus verwijst in dit werk naar de slachtoffers van het regime van Stalin en van de Tweede Wereldoorlog. Het is een van de meest persoonlijke werken die hij schreef. Een uitvoering bij hem thuis door het Borodin Quartet raakte Sjostakovitsj zo diep, dat hij ontroostbaar was. Hij zou het werk geschreven hebben als een testament, in een periode dat hij overwoog een einde aan zijn leven te maken.

Ragazze Quartet

Het adembenemende thema uit Schuberts lied *Der Tod und das Mädchen* wordt gespeeld door het Ragazze Quartet. Daarnaast in hun programma het kwartet *Black Angels* van George Crumb, een werk vol verrassende muzikale citaten.

Dodeneiland

“Als kind was ik al gefascineerd door het *Dodeneiland* van Rachmaninov”, zegt Maarten van Veen. “Het is één de meest duistere werken die hij ooit schreef. Op m'n zestiende maakte ik een arrangement voor twee piano's. Het is dertig jaar in de kast blijven liggen en eindelijk is daar nu het moment om het uit te gaan voeren, samen met pianist Bobby Mitchell. Ik kijk er zeer naar uit.”

Het Hortus Ensemble brengt onder meer *Quatuor pour la fin du temps* van Messiaen. Hij schreef het met de dood in de ogen, als krijgsgevangene in de Tweede Wereldoorlog. De eerste uitvoering vond plaats in het kamp, voor duizenden gevangen. Messiaen en drie

medegevangenen speelden het, op gehavende instrumenten. De componist schetst in het werk zijn beeld van een wrede én genadige God.

Tot nu toe programmeerde het Hortus Festival vooral muziek uit de negentiende eeuw. Dit jaar laat het deze muziek voor het eerst 'becommentariëren' door nu nog levende componisten als David Lang en Klas Torstensson.

De planten doen mee

En natuurlijk doen de planten ook mee. In de horti van Amsterdam en Leiden verzorgt het Hortus Festival rondleidingen door een tweetal biologen rondom het thema leven en dood van planten.

Kijk voor het complete festivalprogramma op de [website](#).

***Hortus Festival 2018 | De dood spreekt! | wo 25 juli t/m za 11 augustus 2018.
Hortus Botanicus Amsterdam, Oude Hortus Utrecht, Hortus Botanicus Leiden,
Belmonte Arboretum Wageningen, Zweedse Kerk Rotterdam.
Tickets & Info: www.hortusfestival.nl***

Noot voor de redactie: voor meer informatie en/of het aanvragen van een interview kunt u contact opnemen met Johan Kloosterboer van De Nieuwsmakelaar: telefoon 06-52 626 907, email johan@nieuwsmakelaar.nl. Klik [hier](#) voor persfoto's.

Line-up Hortus Festival 2018

Berlage Saxophone Quartet
Ragazze Quartet
Hortus Ensemble
Pianist Bobby Mitchell
Pianist Maarten van Veen
DoelenEnsemble
Sopraan Nicole Jordan
Sopraan Michaela Riener
Mezzosopraan Cora Burggraaf
Bariton Jussi Lehtipuu
Pianiste Keiko Shichijo
Sopraan Rianne Wilbers
Pianist Matthijs van Wijhe
Violiste Janneke van Prooijen
Altvioliste Elisabeth Smalt
Harpiste Gwyneth Wentink
Pianiste Dina Ivanova
Pianiste Sara d'Agostino
Schrijver Rien Schraagen